Pécsi

PROGRAMHARSONA

Készült a TOP-6.9.2-16-PC1-2017-00001 azonosító számú, „A helyi identitás és kohézió erősítése Pécs városában” című projekt keretében

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Impresszum

Felelős kiadó: Pécsi Helyi Akciócsoport Egyesület
Herbert Gábor, elnök

Szerkesztette:
Mezey Béla e.v.

A kiadvány a TOP-6.9.2-16-PC1-2017-00001 – „A helyi identitás és kohézió erősítése Pécs városában" projekt keretében készült.

Minden jog fenntartva!

Pécs, 2021

Tartalom

Előszó 5

Összefoglaló a 2020. év tavaszi - nyári rendezvényeiről 6

I. Belső városrész 6

II. Szigeti városrészek 7

III. Uránváros 8

IV. Nyugati városrészek 8

V. Nyugat-Mecsek 9

VI. Közép-Mecsek 10

VII. Kelet-Mecsek 11

VIII. Kelet-Pécs 12

IX. Somogy-Vasas-Hird 13

X. Észak-Kertváros 14

XI. Közép-Megyer 15

XII. Dél-Megyer 16

XIII. Déli városrészek 17

Nevezetességek a célterületeken 20

I. Belső városrész 20

II. Szigeti városrészek 21

III. Uránváros 22

IV. Nyugati városrészek 23

V. Nyugat-Mecsek 24

VI. Közép-Mecsek 25

VII. Kelet-Mecsek 26

VIII. Kelet-Pécs 27

IX. Somogy-Vasas-Hird 28

X. Észak-Kertváros 29
XI. Közép-Megyer 30
XII. Dél-Megyer 31
XIII. Déli városrészek 32
Elérhetőségek 33

Előszó

Tisztelt Pécsi Polgárok! Kedves Olvasó!

„A helyi identitás és kohézió erősítése Pécs városában” c. projekt 2018. március 1-jével kezdődött és 54 hónap + 90 napig, azaz 2022. november 29-ig tart. A projekt célja a közösség tagjainak egymás iránti felelősségtudatának fejlesztése, a helyi civil társadalom megerősítése, a helyi közösségi konfliktusok megoldásának támogatása, a civil szervezetek önálló cselekvési képességének, valamint az önkéntesség, a helyi identitás, a településhez, településrészekhez való kötődés erősítése. A projekt keretében Pécs város Integrált Településfejlesztési Stratégiája és a projektelvárások alapján 13 célterület került meghatározásra: I. Belső városrész, II. Szigeti városrészek, III. Uránváros, IV. Nyugati városrészek, V. Nyugat-Mecsek, VI. Közép-Mecsek, VII. Kelet-Mecsek, VIII. Kelet-Pécs, IX. Somogy-Vasas-Hird, X. Észak-Kertváros, XI. Közép-Megyer, XII. Dél-Megyer, XIII. Déli városrészek. E célterületeken kezdődött meg 2018. áprilisában a mintegy 16 hónapig tartó közösségi felmérés, melynek keretében a közösségi tevékenységek történeti feltárására, közösségi beszélgetések tartására, közösségi interjúk felvételére, valamint a helyi lakosság kérdőíves megkérdezésére került sor. A munka párhuzamosan, szinte azonos módon folyt valamennyi célterületen.

A programok megvalósítása 2019. szeptember 1-jén vette kezdetét. A programok sikeres megvalósítását a Pécsi Helyi Akciócsoport által üzemeltetett ügyfélszolgálati pontok és negyedévente megszervezett részvételi fórumok segítik. A Pécsi Programharsona célja, hogy a projekt eredményeit és a megvalósult programokat féléves időközönként bemutassa és közelebb hozza a kedves olvasóhoz. Bízunk benne, hogy az eddig sikeresen lezajlott programok tapasztalatai további kedvet adnak a még előttünk álló időszak programjaihoz is.

Összefoglaló a 2020. év tavaszi - nyári rendezvényeiről

A projekt keretében ebben az időszakban közel 60 program valósult meg a 13 célterületen. A korábbiaknál alacsonyabb rendezvényszám oka az egész világot sújtó COVID-19 járvány, melynek következtében hazánkban általános rendezvénytilalom volt érvényben az érintett időintervallum nagyrészében. A korlátozások feloldása után a szervezetek lelkesedése nem lankadt és az érintettek gőzerővel vágtak bele a szervezésbe. A megvalósult eseményeket és folyamatokat a sokszínűség jellemezte, az érdeklődők többféle programtípus közül választhattak: családi, kézműves, környezetvédelmi, sport, identitásépítő és jubileumi ünnepség is látható volt a repertoárban. Nézzük meg, hogy célterületenként milyen eloszlásban zajlottak le ezek!

I. Belső városrész

A célterület a projekt teljes időszakában bővelkedik kézműves programokban, melyek klubok, műhelymunkák vagy családi rendezvények keretén belül várják az érdeklődőket. Ebben az időszakban is ezeken volt a hangsúly, melyek több korosztály bevonásával valósultak meg:

- A *„Gubanc, női fonó”* egy alkalommal került megrendezésre, melynek a Király utcai közösségi ház adott helyet. Új ötletekkel, új technikákkal ismerkedhettek meg a résztvevők, mely a szokásos, jó hangulatban telt el. A kötés rejtelmeibe és a textilhulladékok felhasználási lehetőségeibe tekinthettek be a résztvevők ezen a napon.
- Az *„ÖKOsodjunk együtt családi közösségi műhelymunkák”* elnevezésű folyamatnak két alkalma valósult meg az Öko-Kuckóban. Az elsőn, a műanyagmentes július jegyében, papírból, fából és

kavicsokból alkothattak, illetve környezetbarát játékokat próbálhattak ki a résztvevő családok. Az augusztusi családi napon többek között szintén papírból barkácsolhattak, valamint a levendula gyógynövénnyel ismerkedhettek meg a résztvevők levendula gyurma, levendula zsák és fürdősó készítése során.

- A Mozgáskorlátozottak Baranya Megyei Egyesülete a Retextil Alapítvánnyal együttműködve valósítja meg a *„Kézműves foglalkozássorozat az újrahasznosítás jegyében”* elnevezésű rendezvénysorozatát. Ezen a napon az újrahasznosítható anyagok felvágásának technikáját, illetve szövési, horgolási, indiáncsomózási módszereket ismerhettek meg és próbálhattak ki a jelen lévők. A foglalkozásnak nagy sikere volt és a résztvevők remélik, hogy a következő rendezvényen is sok új ismerettel gazdagodnak.

II. Szigeti városrészek

A célterületen hangsúlyosan jelenik meg a különböző közművelődési intézmények, valamint működésükben a kulturális, jótékonysági tevékenységet támogató egyesületek munkája. Ebben a két negyedévben két program tudott megvalósulni:

- A Pécsi Jótékony Nőegylet *„Szép esték”* sorozatában ismét egy kellemes hangulatú koncert hozta össze a helyi közösségért tenni akaró közönséget. A koncert alatt megtekinthető volt egy kiállítás, valamint az érdeklődők megismerkedhettek az alapítvány működésével is.
- A "Gyermekeinkben Érlelődik a Jövő" Alapítvány *„Nagy Jenő utcai Óvoda 80. évfordulója”* ünnepségsorozatának első fejezeteként egy történeti kiállítást rendeztek meg, melynek a Csorba Győző

Könyvtár Várkonyi Nándor Fiókkönyvtára adott helyet. A kiállítás egy hónapig volt megtekinthető a könyvtár folyosóján, így minden odalátogató érdeklődő megismerhette a Stock-ház történetét is.

III. Uránváros

A célterületen ebben az időszakban egy folyamat indult el:

- A Baranya Ifjúságáért Közhasznú Nonprofit Kft. *„Rajzpályázat gyermekcsoportoknak”* nevet viselő rendezvényének keretein belül álmaik játszóterét kellett elkészíteniük a vállalkozó kedvű gyerekeknek. A beküldött alkotásokból egy kiállítás is létrejön majd, ami a Pécsi Kulturális Központ aulájában lesz megtekinthető.

IV. Nyugati városrészek

A célterület a domborzati adottságaiból és a családi házas településképéből kifolyólag kedvez a szabadtéri rendezvényeknek. Ebben a félévben leginkább ilyen típusú programok valósultak meg:

- A *„Családi nap Patacson”* a Pécsi Kulturális Központ Patacsi Művelődési házának szervezésében került megrendezésre, melynek célja a generációk közötti kapcsolatok erősítése volt. Zenés műsor, kézműves foglalkozások és társasjátékok tették színvonalasabbá a nyári programot.

- A Retextil Alapítvány *„A háztartási textilhulladék felhasználása képzéssorozat”* c. folyamatának első állomása a jó időre való tekintettel a szabadban került megrendezésre. Az érdeklődők megismerkedhetett a textilek megfelelő újrahasznosításával, a fonalkészítéssel és az alapvető textil technikákkal (hurkolás, horgolás, csomózás, szövés, fonás). Ezeknek a foglalkozásoknak az egyik fő célja, hogy

a résztvevők összekössék a tradíciót a recycling gondolkodásmódjával, reagálva korunk környezeti problémáira.

- Az Apolló Kulturális Egyesület két iskolában valósította meg az *„Identitásépítő akciódráma-sorozat”* elnevezésű nem szokványos színházi előadását. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába, így a diákok inkább résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A csoportos játék célja volt - az adott téma újszerű feldolgozása mellett - az osztályközösség kapcsolódási pontjainak erősítése, bővítése is. Az előadás Háy János „Petőfi” című novelláját dolgozta fel, szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

V. Nyugat-Mecsek

A célterület természeti adottságai és a terület domborzati viszonyai remek lehetőséget nyújtanak a természetkedvelő helyi csoportosulások programjaihoz. Ennek fényében két szabadtéri esemény valósult meg a célterületen:

- *„Ismerd meg a Nyugat-Mecseket”* címmel a Nyugdíjas Egyesület keretében működő Szenior Teniszklub tagjai vettek részt egy túrán. A kirándulás során több uránbányászati emlékhelyet is meglátogattak, majd a túra után egy közös bográcsozással zárták a napot.
- A Retextil Alapítvány *„A háztartási textilhulladék felhasználása képzéssorozat”* elnevezésű folyamatának első foglalkozása a célterületen márciusban került megrendezésre, így még a korlátozó intézkedések bevezetése előtt, zárt térben került sor a textilszőnyegek

elkészítésére. Az érdeklődök megismerkedhettek az alaptechnikákkal, majd az elméleti oktatás után kezdetét vette a munka.

VI. Közép-Mecsek

A célterületen nagy hangsúlyt kapnak a fiatalabb korosztályt megszólító programok, illetve családi rendezvények és sportnapok. Ebben az időszakban zenés, állatokkal kapcsolatos, valamint közösségfejlesztő attrakciók kerültek megszervezésre.

- Az Apolló Kulturális Egyesület a Pécsi Bártfa Utcai Általános Iskolában valósította meg az *„Identitásépítő akciódráma-sorozat*" elnevezésű, nem szokványos színházi előadását. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába, így a diákok inkább résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A csoportos játék célja volt – az adott téma újszerű feldolgozása mellett – az osztályközösség kapcsolódási pontjainak erősítése, bővítése is. Az előadás Háy János „Petőfi" című novelláját dolgozta fel szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

- A Pécsi Martyn Ferenc AMI *„Hangversenysorozat a Pécsi Martyn Ferenc AMI tanáraival és pedagógiai szemléletével"* elnevezésű előadásának célja az volt, hogy bemutassa az iskola interdiszciplináris szemléletét a helyi és a város művészetkedvelő lakossága számára.

- A Pécsi Martyn Ferenc AMI *„Zongorálom—Interdiszciplináris előadás-sorozat Apagyi Máriával"* elnevezésű előadása során a jelenlévők megismerhették az iskola valamint a szakember

művészetnevelési módszerét, kutatásait. A szervezők az intézménybe járó gyerekeket és hozzátartozóikat invitálták erre az alkalomra, de bárki csatlakozhatott, aki kíváncsi volt az előadásra. A rendezvény közösségépítő és identitáserősítő is volt egyben.

- A Pécsi Székesegyház Nagycsaládos Egyesület *„Állati szomszédolás”* elnevezésű programja a Pécsi Állatkert és Akvárium-terráriumban került lebonyolításra. A program célja az volt, hogy az állatokról, állatkerti életről már ismert tudásanyagot a résztvevő generációk együtt is megtapasztalhassák, átélhessék, majd ezen élmények segítségével új kapcsolódási pontot találjanak egymáshoz.

VII. Kelet-Mecsek

A célterületen meghatározó jelentőségű a bányászmúlt és a lakosság elöregedése. Fontos volt ezek miatt olyan programok létrehozása, melyek a régi értékek felkarolása mellett a generációk közötti kapcsolatok erősítésére is hangsúlyt helyeznek, valamint hozzásegítik a fiatalokat a saját identitásuk megteremtéséhez és környezetük megismeréséhez.

- A Mozgáskorlátozottak Baranya Megyei Egyesületének *„Generációs családi nap az egészségmegőrzés jegyében”* elnevezésű rendezvénye többféle programelemnek adott teret: volt kézműves foglalkozás, táncbemutató, játékos vetélkedő, illetve egészségvédelmi program is. Összeségében elmondható, hogy a generációk közötti kapcsolat javult a családi napot követően.

- Az Apolló Kulturális Egyesület a Pécsi Meszesi Általános Iskolában valósította meg újabb, nem szokványos színházi előadását *„Identitásépítő akciódráma-sorozat”* elnevezéssel. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába, így inkább

résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A csoportos játék célja volt - az adott téma újszerű feldolgozása mellett - az osztályközösség erősítése, kapcsolódási pontjaik bővítése. Az előadás Háy János „Petőfi" című novelláját dolgozta fel szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

- A Pécsi Jótékony Nőegylet *„Madárbarátok"* elnevezésű programja hozzájárult a diákok környezethez való viszonyának fejlesztéséhez azáltal, hogy a Meszesi Általános Iskola területére kihelyezett madáretetők feltöltéséről a továbbiakban nekik kell gondoskodniuk.

VIII. Kelet-Pécs

A célterületet nagy múltú épített és kulturális örökséggel bíró területek és intézmények gazdagítják. Ezek kiváló helyszínt biztosítanak a kulturális programoknak és a közösségi kezdeményezéseknek.

- A Pécsi Református Általános Iskola *„Mi fán terem?"* előadása egy nem mindennapi látásmódban közelít a környezet- és természetvédelemhez. Radnai Éva előadó által kifejlesztett verseskönyv adta az ötletet a program megvalósításához. Ez egy olyan verses könyv, amely játékos formában hívja fel a tanulók figyelmét azokra az értékekre, melyek a közvetlen környezetünkben vannak. A programban részt vevőket találós kérdéseken keresztül vezeti el a természeti értékekhez.

- A Csorba Győző Könyvtár Körbirodalom Gyermekkönyvtára *„Olvasás és írás kreatívan! a Tudásközpontban"* programsorozata célul tűzte ki, hogy a résztvevők átélhessék a közös alkotás örömét és a

történetmesélés színes világát. A csoportmunka során az aktív gondolkodás és az alkotó együttműködés is teret kapott.

- A Pécs-Decentrum Kulturális Egyesület *„Pécsi beszélgetések”* elnevezésű előadás-sorozata az interkulturális és interdiszciplináris párbeszéd jegyében kerekasztalokhoz hívja az eltérő területek szakembereit, olyan (szak)embereket, akik a pécsi közösségek számára is értékes élettapasztalattal rendelkeznek. Lehetőséget teremtenek arra, hogy a laikus és a szakmai szférák között megnyíljon a párbeszéd. A második beszélgetés vendége Dr. Papp Györgyi gyermekorvos volt. A beszélgetés célja az volt, hogy a vendégek Györgyi néni életéből merítsenek olyan gondolatokat és gyereknevelési attitűdöket, amelyekkel saját életüket tehetik jobbá és gazdagabbá. A beszélgetés során a háború évei, az ötvenes évek gyerekvilága és a pécsi ifjúság évei is szóba kerültek.

IX. Somogy-Vasas-Hird

A célterület Pécs keleti oldalát határolja. Az egykoron önálló települések ma is sajátos arculattal bírnak. Összetartó közösségeiket a várostól való relatív távolság, az egymásrautaltság is erősíti. Több közös színtér is működik itt a helyi civil szervezeteknek köszönhetően, így gazdag közösségi élet jellemzi mindhárom településrészt. A programok tervezése során meghatározó volt a településrészek közös bányászmúltja és a vidéki élet hagyományaihoz kapcsolódó értékek megőrzése, valamint a fiatalabb generáció aktivizálása és a generációk együttműködésének erősítése.

- A Vasasi Szent Borbála Egyesület 2008-ban kezdte el a Bányász Emlékpark kialakítását. Az emlékpark bővítésének következő

lépéseként egy bányászati kiállítóterem kiépítését tűzték ki célul, melyet egy bányavágatban kívántak elhelyezni. A *„Bányavágat építése”* elnevezésű program megvalósítása ötletelésekkel, tervezgetésekkel indult, majd 2020. júliusában megkezdődött a fizikai kivitelezés is. A munkafolyamatok terv szerint lezajlottak, így már nincs akadálya a kiállítás létrehozásának.

- A Pécsi Jótékony Nőegylet *„Madárbarátok”* elnevezésű programja a Hirdi Általános Iskola diákjai környezethez való viszonyulásának fejlesztéséhez járult hozzá azáltal, hogy a területére kihelyezett madáretetők feltöltéséről a továbbiakban nekik kell gondoskodniuk.

X. Észak-Kertváros

A városrészben a lakóközösségek erősítése mentén kezdődött közösségi tervezés elsődlegesen a családok megszólítására és a kisléptékű programokra fókuszált. Emellett a fiatalabb korosztályok és az idősebb generáció, főként a helyi oktatási intézmények köré szerveződő közösségek, aktív együttműködése is kirajzolódott.

- A Mosolymanó Egyesület a *„Pécsi Játszótéri Családi Nap”* programsorozat keretében célul tűzte ki, hogy a városrészben található egyik játszóteret közösségi összefogás keretében felújítsa. A közösen használt, közösen gondozott, óvott játszótér kapcsán egyrészt erős kötelék alakulhat ki egy-egy közösség tagjai között, másrészt e közösségi színterek remek lehetőséget biztosítanak a kapcsolatok kiépítésére. Az első találkozóra lakossági fórumot hirdettek, mely során közös ötletelésre hívták a helyi lakosokat és megbeszélték a felújítás folyamatát. A második összejövetelen a

homokozó felújítására került sor. A közös munka során a résztvevők felelevenítették a játszótérhez fűződő emlékeiket, történeteiket is.

XI. Közép-Megyer

A városrészt leginkább a panellakások által körülvett zöld területek jellemzik. Meghatározó a Pécsi Kulturális Központ Apáczai Művelődési Házának jelenléte. Más közösségi tér nincs a környéken, így a közösségi tevékenységek többsége is ehhez az intézményhez kötődik. A közösségi tervezési folyamatban a lakóközösségek közötti kohézió erősítését célzó kezdeményezések jelentek meg főként. Témájukat tekintve megrendezésre kerültek sportos, családi programok és az ifjúságot élménypedagógiai módszerekkel megszólító események is.

- A Fittbike Egyesület rendezvénysorozatával a sport és az egészséges életmód népszerűsítése mellett azt a célt tűzte ki, hogy a közös futásokat valamilyen eseményhez, jeles naphoz kössék. A *„Futóklub”* első tavaszi futása a nőnap, második alkalma az 1848-49-es szabadságharc szellemében került megrendezésre.
- A Mosolymanó Egyesület *„Kerti Party”* eseménye a Maléter Pál utcai közösségi kert bővítését tűzte ki célul. A nap folyamán a magaságyások kialakítása mellett a már meglévő növények gondozása is feladat volt.
- Az Apolló Kulturális Egyesület az ANK 1. számú Általános Iskolájában valósította meg újabb, nem szokványos színházi előadását *„Identitásépítő akciódráma-sorozat”* elnevezéssel. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába, így inkább résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A

csoportos játék célja volt - az adott téma újszerű feldolgozása mellett - az osztályközösség erősítése, kapcsolódási pontjaik bővítése. Az előadás Háy János „Petőfi” című novelláját dolgozta fel szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

- A Baranya Ifjúságáért Közhasznú Nonprofit Kft. *„Tematikus közösségi foglalkozások záróeseménnyel”* elnevezésű programsorozatának első alkalma 2020. augusztus 17-én délelőtt valósult meg. A foglalkozáson 9-15 év közötti gyerekek vettek részt. A játékos ismerkedő foglalkozás után kreativitást fejlesztő program következett. Az alkalom lehetőséget nyújtott a résztvevők számára az ismerkedéshez és a kapcsolatok elmélyítéséhez, miközben beszélgetés, kölcsönös segítségnyújtás alakult ki közöttük.

XII. Dél-Megyer

A célterület sajátossága, hogy a közösségi térrel nem rendelkező panelkörnyezetben nehéz a helyben élőket megszólítani. Fő irányként jelent meg így itt a kisléptékű családi programok létrehozása, ezen belül az aktív felnőtt korosztály mozgósítása. A programok jellemzően a helyi oktatási intézmények bevonásával valósulnak meg, melyek helyszínt is biztosítanak számukra, ezzel is hozzájárulva a közösségépítési folyamatokhoz.

- Az Apolló Kulturális Egyesület a Pécsi Testvérvárosok Terei Általános Iskolában valósította meg újabb nem szokványos színházi előadását *„Identitásépítő akciódráma-sorozat”* elnevezéssel. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába,

így inkább résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A csoportos játék célja volt - az adott téma újszerű feldolgozása mellett - az osztályközösség erősítése, kapcsolódási pontjaik bővítése. Az előadás Háy János „Petőfi" című novelláját dolgozta fel szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

- A Pécsi Testvérvárosok Terei Általános Iskola *„Közösségépítés és helyi kohézió erősítése iskolánk zöldítésével kapcsolatos tevékenységekkel"* elnevezésű programsorozatának célja, hogy közelebb hozza a környéken élő gyermekekhez és felnőttekhez a természetet, s lehetőséget biztosítson számukra a közösségi- és a közösségért végzett munka örömeinek megtapasztalására. Az első alkalom során a programot kezdeményező alapítvány képviselője vázolta fel az iskola nevelőtestületének az elképzeléseket, majd elindult a közös ötletelés. A kert zöldítésére irányuló terv támogatottságának felmérését követően, szeptembertől tervezik a gyakorlati megvalósítást.

XIII. Déli városrészek

A városrészben a hagyományos kisközösségi programok és a közösségépítés került a tervezőmunka középpontjába, bár központi közösségi színtérrel a terület nem rendelkezik. Az egykor honos mezőgazdasági tevékenységek és a kapcsolódó tradíciók, jeles napok mentén indult el a tervezőfolyamat. A vizsgált időszakban az alábbi programok valósultak meg:

- *„Előadások az egészségünkért”* címmel tartotta meg eseményét a Mozgáskorlátozottak Baranya Megyei Egyesülete. A rendezvénynek a Mosolymanó Családi Központ biztosított helyszínt. A foglalkozás során egy színvonalas előadást hallgathattak meg a résztvevők az érintésről. Kirajzolódott, hogy az emberi élethez szükséges 4 legfontosabb érzékelés közül az egyik nélkülözhetetlen, ez pedig a tapintás. Érintés nélkül nem élet az élet, ugyanis ennek hiánya súlyos lelki zavarokat is okozhat!

- Az Apolló Kulturális Egyesület ezen a célterületen is megvalósította nem szokványos színházi előadását *„Identitásépítő akciódrámasorozat”* elnevezéssel. A programnak a Pécsi Illyés Gyula Általános Iskola adott helyet. A színészek interaktívan bevonták a tanulókat az előadás folyamatába, így inkább résztvevői voltak a darabnak, mintsem külső szemlélői. A csoportos játék célja volt - az adott téma újszerű feldolgozása mellett - az osztályközösség erősítése, kapcsolódási pontjaik bővítése. Az előadás Háy János „Petőfi” című novelláját dolgozta fel szakítva a szokványos március 15-ei műsorok jellegével, mert nem a történelmiség, hanem a gyerekek gondolatai és tettei határozták meg a program menetét.

- A Kapocs Szociális Szövetkezet *„Rózsadombi műhely”* programsorozatának elsődleges célja a tudásátadás, amelyet a közös munka és a környezetvédelem jegyében valósítanak meg. A nyár folyamán lezajlott közösségi események központi témája a háztartásvezetés népszerűsítése volt. A foglalkozások lényege, hogy felkeltse az érdeklődést a házilag elkészíthető termékek iránt. Ennek jegyében fürdőbomba, természetes csomagolóanyag,

száraztésztafélék, fűszersó, mosószer, vászonzacskó, hulladékanyagból szőnyeg és tároló is készült.

Nevezetességek a célterületeken

I. Belső városrész

VOKE Vasutas Művelődési Ház

A Várady Antal utcai épületben 1936 óta működnek vasutasokat összegyűjtő körök. 1983-ban felújították és átépítették az ingatlant, 2003 óta a várossal kötött közművelődési szerződés keretén belül látja el feladatát. Az intézmény számos egyesületnek és klubnak biztosít helyet és nyújt segítséget azok tevékenységéhez. Különböző programok várják az érdeklődő helyieket és a távolabbról érkezőket is.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/01_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

1. kép VOKE Vasutas Művelődési Ház

Kép forrása:https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.voke.hu%2Fvoke-vasutas-muvelodesi-haz-pecs&psig=AOvVaw0hmleapIKAhPV-21m1YYOV&ust=1629201518595000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCIjU9N--tfICFQAAAAAdAAAAABAO

II. Szigeti városrészek

Hullámfürdő

A Szigeti városrészek kapcsán fontos kiemelnünk a különböző sportlétesítményeket, melyek az egész város, sőt, Pécs környékének lakosságát is kiszolgálják. A negyed családi házas, társasházas kis utcájában található a város legnagyobb vizes létesítménye, a Hullámfürdő, egykori nevén Ráth utcai fürdő, mely 1926 áprilisában készült el, majd az 1930-as évek második felében már számos rendezvényt bonyolított le. A mai fürdőépület 1987-ben nyílt meg, amelyben már szolárium, szauna, hőkabin és edzőterem is helyet kapott.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/02_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

2. kép: Hullámfürdő

Kép forrása: https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fpecsrol.gportal.hu%2Fgindex.php%3Fpg%3D19975041%26nid%3D3283378&psig=AOvVaw0rkHpPtzVN3ldsIQJ-VxACT&ust=1629201185837000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCNDko8G9tfICFQAAAAAdAAAAABAK

III. Uránváros

Harmadik Színház

1978-ban készült el Uránváros nyugati részén a Ságvári Endre Művelődési Ház, közismertebb nevén a „Sági", ahol különböző ünnepségek, politikai rendezvények és ismeretterjesztő előadások mellett hétvégente a táncé volt a főszerep. 1986-ban Harmadik Színház elnevezéssel a hivatásos és az amatőr színházaktól egyaránt különböző, a művészi tevékenység új tartalmi és formai lehetőségeit kereső, alternatív színházat hoztak létre. A Pécsi Harmadik Színház nagy szakmai és közönségsikert elért, fontos előadásaival a kortárs magyar drámák bemutatásának jelentős műhelyévé vált.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/03_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

3. kép: Harmadik Színház

Kép forrása: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.jegy.hu%2Fvenue%2Fpecsi-harmadik-szinhaz&psig=AOvVaw0p7s_Kfq5bhLySZSvAI4Yz&ust=1629201648952000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCIiI-p2_tfICFQAAAAAdAAAAABAD

PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet

Pécsett a szőlőtermesztés és a borkészítés, a kutatás és fejlesztés, a hagyományok tisztelete és a jó hangulatú borkóstolók egymástól elválaszthatatlan közeget alkotnak. A Pécsi Értéktár kiemeli, hogy Pécs 1987 óta viseli „A Szőlő és Bor Városa" megtisztelő címet, és ehhez nagy mértékben hozzájárult a Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet tevékenysége is. Az itt folyó kutatómunka eredményei jelentős szerepet játszottak a dél-dunántúli régió szőlőtermesztésének fejlesztésében.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/04_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

4. kép PTE Szőlészeti és Borászati Kutatóintézet

Kép forrása: https://szbki.pte.hu/sites/szbki.pte.hu/files/styles/1200_szeles/public/banner/sztmiki.jpg?itok=FO8dQoXm

Szent Donát kápolna

Szent Donát (népnyelven: Dónát, Dónátus) a szőlősgazdák, szőlőskertek védőszentje. Különösen villámcsapás, jégeső elhárításáért szoktak hozzá könyörögni. Donát vértanú valószínűleg ókeresztény püspök volt. Tiszteletére Pécsett kápolnát szenteltek haranggal együtt. A kápolna közelében a Donátusi Baráti Kör Egyesület MIDOFA állítása vált ismertté 2013-tól kezdődően. A MInden DOnátusi FÁja felállítása közös díszítéssel és ünnepséggel zárul.

Forrás: Wikipédia

5. kép: Szent Donát Kápolna

Kép forrása: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fhu.wikipedia.org%2Fwiki%2FDon%25C3%25A1tus&psig=AOvVaw2UpcL9LbfdtgzCcAsXFf0A&ust=1629202541778000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCMDzrc7CtfICFQAAAAAdAAAAABAD

Létra Közösségi és Alkotó Ház

Az egykori Pécsi Kesztyűgyár egyik épületébe több iparművész és kreatív pécsi kisvállalkozó költözött be. Nem véletlenül: a belvárostól csak néhány perc sétára levő Vince utcai ipari ingatlan igazi Kánaán a fiatal alkotók számára mind közösségi, mind infrastrukturális szempontból. A ház célja, hogy lehetővé tegye a kapcsolódást és az egyéni munkát, elsősorban a kibontakozást, otthonosságot és az emberi léptéket képviselve. Élő szervezetként épül, a résztvevők hozzájárulásával és munkájával. A hely adott: céljuk, hogy a házban folyó munkát az a közös szellemiség határozza meg, melynek alapja a minőség, nyitottság és együttműködés. A ház négy szintjét a négy különböző „Létra fok" tevékenysége alakítja: nyitott közösségi tér, szociális tér, műhelytér, tisztatér.

Forrás: https://www.facebook.com/letrapecs

6. kép: Létra Közösségi Ház

Kép forrása: https://www.facebook.com/letrapecs/photos/1016673105057808

VII. Kelet-Mecsek

Fehérhegyi (Meszesi) Víztorony

1924-26 között építették fel a megnövekedett lakossági vízigényre megoldást nyújtó víztornyot, amely csakhamar a városrész egyik nevezetessége lett, s mindvégig emlékeztette a városlakókat az új közösségek megjelenésére. Az épület a Tettye Forrásház Zrt. beruházásában 17 millió forintos költséggel újult meg 2012 nyarán. Az újra eredeti szépségében látható szerkezet a vasbetonépítés kezdeti időszakának is látványos technikai emléke. A kor legmagasabb technikai színvonalán épült meg - az építéséhez Svédországból hozták az akkoriban ritkaságszámba menő betonkeverő gépet. A torony alsó szintjén lakást is kialakítottak a toronyőrnek. A korszerű víztorony a környéken akkoriban kialakított modern bányászlakásokhoz illett. A bányászlakások a kor szociális színvonalát messze meghaladó komfortot kínáltak, az otthonokhoz például udvar és kert is tartozott.

Forrás: https://www.tettyeforrashaz.hu/index.php?mid=29&cid=252

7. kép: Meszesi víztorony

Kép forrása: https://www.tettyeforrashaz.hu/item/get_item.php?id_embed=384

Pepita Civil Szolgáltató Ház

A városrészben a rendszerváltás után nagy űr mutatkozott a helyi közösségfejlesztési tevékenységek és a civil közösségek alakulása során: a városrész névadó tava, ligete és fürdője leromlott állapotba került, egyre kevesebbszer került be a köztudatba, és a hagyományosan itt tartott május elsejei ünnepségek is fokozatosan kiszorultak a ligetből. 2011. őszétől a Dél-Dunántúli Operatív Program keretében meghirdetett pályázat segítségével megvalósulhatott a ligetben található épület – a korábbi közösségteremtő Pepita Disco épülete – felújítása, amely így alkalmassá vált sokféle civil program, szolgáltatás és kiállítás megrendezésére, és ahol civil szolgáltató irodák, valamint vendéglátó egység is helyet kapott. A Pepita Civil Szolgáltató Ház létrejöttével újra közösségi térrel rendelkeznek a helyiek, ráadásul annak létrehozása túlnyomórészt a civilek közösségi szerepvállalásán alapult.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/08_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

8. kép: Pepita

Kép forrása:http://balokany.hu/index.php/nggallery/a-liget-2014-juliusaban/a-liget-2014-juliusaban?page_id=90

IX. Somogy-Vasas-Hird

Közösségi kertek

A Vasasért Egyesület több évig tartó kezdeményezésének köszönhetően kiválóan működő közösségi kertet alakított ki a KoBeKo Művelődési Központ területén, amely több formában is elősegítette a helyi közösségek fejlődését. Jelenleg azon dolgoznak, hogy a feldolgozásba is minél több helyi lakost tudjanak bevonni. A somogyi részen is üzemeltetnek közösségi kerteket a civilek: két kertjük nem csak a helyiek összefogását, az ismeretterjesztést célozza, hanem újabb lehetőséget jelent a rászorulók megsegítésére és a foglalkoztatásuk megalapozására is. Az egyik közösségi kertjük (Mérnökkert) lehetőséget biztosít arra, hogy a korábban bányamérnökök által megművelt területeket - a helyi lakosság bevonásával - ismét gondozásba vegyék.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/09_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

9. kép KoBeKo közösségi kert

Kép forrása: http://kozossegikertek.hu/garden/kobeko-kozossegi-kert/

X. Észak-Kertváros

PVSK Pálya és Sportcentrum

A térség északi részén, a Verseny utcában jöttek létre kereskedelmi és sportolói egységek. Erre a területre számos nagykereskedelmi, jelentős raktárbázissal bíró vállalkozás telepedett le, de találhatók köztük kisebb ipari egységek is, nem beszélve az apróbb szolgáltató-javítókról. Az utca közepén helyezkednek el azok a sportlétesítmények, amelyek egyben a múlthoz is hidat képeznek. A legnyugatibb ezek között a volt bőrgyári pálya (Várkői stadion), mellette az átalakított PVSK pálya és sportcentrum, nyugati részén pedig az egyetem pályája található. A PVSK pálya és sportcentrum Pécs és a régió legnagyobb sportlétesítménye.

Forrás: https://pvsk.hu/oldal/letesitmenyeink/

10. kép: PVSK pálya

Kép forrása: https://www.google.com/search?q=pvsk+stadion&tbm=isch&source=iu&ictx=1&fir=-mmQ47pNuXJotM%252CkKRmgFuo9s5aQM%252C_&vet=1&usg=AI4_-kTVjG0M9MiuDyog1DlnvrWi2h_xug&sa=X&ved=2ahUKEwiGmYitxrfyA-hWmhf0HHXaqDKwQ9QF6BAgaEAE#imgrc=-mmQ47pNuXJotM

XI. Közép-Megyer

A református egyház megyei temploma

A kertvárosi lakótelep terjeszkedése folytán merült fel az igény egy új egyházközség szervezésére, új templom építésére. 1983-ban kezdődött a gyülekezet létrehozása, mely Szénási János és felesége, Szénásiné Gazda Klára lelkészekhez köthető. A presbitérium 1987-ben alakult, ugyanezen évben tartották első istentiszteletüket a gyülekezeti teremben. Az 1989-től épülő 600 férőhelyes templomban az 1993. év pünkösdjén volt az első istentisztelet, a templomszentelésre 1995-ben került sor. 2014-ben ornamentikás díszítésű festett fakazetták kerültek az épület mennyezetére egy civilszervezet, a Közelítés Művészeti Egyesület tagjainak keze munkája által. Egyben egy, a maga nemében egyedülálló váltócsúszkás orgona is a templom részévé vált a Pécsi Orgonaépítő Manufaktúra Kft. munkájának eredményeként.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/11_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

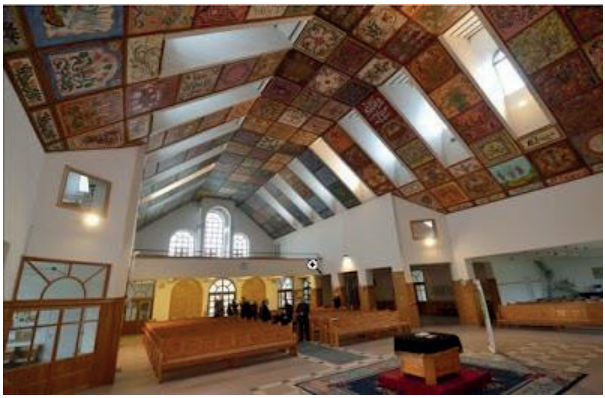

11. kép: Református templom Kertvárosban

Kép forrása: https://www.google.com/url?sa=i&url=https%3A%2F%2Fwww.pecsma.hu%2Fpecs-aktual%2Forulnek-a-kertvarosi-reformatusok%2F&psig=AOvVaw0-eljEySuxw-4G91OWxGRl&ust=1629272873424000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCPi86sjlt_ICFQAAAAAdAAAAABAJ

XII. Dél-Megyer

Kertvárosi Görkorcsolya, Gördeszka, Roller Pálya

A közelmúlt civil kezdeményezéseinek sorában kiemelkedő egy, a Dél-Megyert érintő fejlesztés. Az ötlet csírája a gördeszkázni és görkorizni vágyó fiatalok kezdeményezése, akik egy gördeszkapályát álmodtak maguknak, s melynek létrejöttében ők játszották a legfontosabb szerepet. A Nagy Ferenc tér és a Szabó Ervin tér közötti füves területen 2018-ban valósult meg a fiatalok álma, melyben „képviselőként" közreműködött a Mosolymanó Egyesület. A Szerencsejáték Service Nonprofit Kft. pályázati forrásából sikerült 3 millió forintos támogatást nyerni a célnak. A megvalósulásban a fiatalok is kivették részüket, nemcsak a festésben és a tisztaság felügyeletében jeleskednek, de a házirend megalkotása és betartatása is fontos feladatuk.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/12_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

12. kép: Kertvárosi gördeszkapark

Kép forrása: https://www.pecsma.hu/top/orulhetnek-pecsi-gordeszkasok-es-gorkorisok/

XIII. Déli városrészek

Malomvölgyi-tó

A Malomvölgyi-tó és parkerdő festői szépségű környezetével együtt más tekintetben is Pécs kedvelt kirándulóhelye a Malomvölgyi Arborétum. Az 1970-es években felduzzasztott tavacska a horgászok körében is elsőrangú helyen áll, ugyanakkor olyan rendezvények helyszíne is, mint a 2010. évi Kulturális Majális és Gyereknap. A tó igen kedvelt a sportolók, különösen a futók körében, ehhez a sporthoz közösségi rendezvények is kapcsolódnak. Így például a madarak és fák napja tiszteletére 2019. májusában a Fuss a Fákért Sport és Környezetvédelmi Alapítvány közreműködésével majálissal egybekötött futóversenyt rendeztek. Az elmúlt évek során is számtalan alkalommal volt különböző alapítvány és egyesület szervezésében közös családi program a tó körbefutásával, komolyabb kihívásként említhető például a Pécs Maraton a Malomvölgyi-tónál.

Forrás: https://pecsikozossegek.hu/wp-content/uploads/2019/07/13_kiadv%C3%A1ny_nyomdai_online_0605.pdf

13. kép: Malomvölgyi tó

Kép forrása: https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fpecs.varosom.hu%2Flatnivalok%2Fkirandulas%2FMalomvolgyi-to-es-parkerdo.html&psig=AOvVaw1v8faG-MIzyO1MW3w2zUDXG&ust=1629274087571000&source=images&cd=vfe&ved=0CAsQjRxqFwoTCJCLhYzNt_ICFQAAAAAdAAAAABAJ

Elérhetőségek

Tájékoztatjuk a Tisztelt Olvasókat, hogy személyes ügyfélszolgálatra jelenleg csak a központi irodánkban (7621 Pécs, Jókai u. 2.) van lehetőség!

Ügyfélszolgálati elérhetőségek:

Telefonszám: 06-20-266-6296

Email: kozossegfejlesztes@pecsihacs.hu

- **I. Belső városrész:**

  Pécsi Helyi Akciócsoport Egyesület, 7621 Pécs, Jókai u. 2.

  Nyitva: minden szerdán 8:00-16:30

  https://www.facebook.com/pecsbelsovarosresz/

- **II. Szigeti városrészek:**

  Csorba Győző Könyvtár Várkonyi Nándor Fiókkönyvtár, 7624 Pécs, Nagy Jenő u. 24.

  Nyitva: minden csütörtökön 14:30-16:30

  https://www.facebook.com/pecsszigetivarosreszek/

- **III. Uránváros:**

  Pécsi Kulturális Központ, 7633 Pécs, Dr. Veress Endre u. 6.

  Nyitva: minden kedden 8:00-16:30

  https://www.facebook.com/pecsuranvaros

- **IV. Nyugati városrészek:**

  Pécsi Kulturális Központ – Patacsi Művelődési Ház, 7634 Pécs, Fő utca 20.

  Nyitva: minden kedden 14:30-16:30

  https://www.facebook.com/pecsnyugativarosreszek

- **V. Nyugat-Mecsek:**

  Pécsi Jurisics Utcai Általános Iskola, 7624 Pécs, Jurisics Miklós utca 17.

  Nyitva: minden kedden 8:00-10:00

  https://www.facebook.com/pecsnyugatmecsek

- **VI. Közép – Mecsek:**

  Pécsi Martyn Ferenc Művészeti Szabadiskola, 7625 Pécs, Cserző köz 2.

  Nyitva: minden csütörtökön 8:00-10:00

  https://www.facebook.com/pecskozepmecsek/

- **VII. Kelet – Mecsek:**

  Pécsi Kulturális Központ – Szent Mihály Ház, 7628 Pécs, Szabadság-harc u. 1.

  Nyitva: minden szerdán 08:00-16:30

  https://www.facebook.com/pecskeletmecsek/

- **VIII. Kelet – Pécs:**

  ZSÖK – Major utcai főporta, 7626 Pécs, Major u. 21.

  Nyitva: minden hétfőn 10:30-12:30

  https://www.facebook.com/pecskeletpecs/

IX. Somogy – Vasas – Hird:

KoBeKo – Művelődési Központ, 7691 Pécs, Búzakalász u. 47.

Nyitva: minden hétfőn 8:00-10:00

https://www.facebook.com/pecssomogyvasashird/

- **X. Észak-Kertváros:**

  Pécsi Kulturális Központ, Tolsztoj utcai Közösségi Ház, 7632 Pécs, Tolsztoj u. 10.

  Nyitva: minden kedden 12:00-14:00

  https://www.facebook.com/pecseszakkertvaros/

- **XI. Közép-Megyer:**

  Pécsi Kulturális Központ, Apáczai Művelődési Ház, 7632 Pécs, Apáczai Csere János körtér 1.

  Nyitva: minden csütörtökön 8:00-16:30

  https://www.facebook.com/pecskozepmegyer/

- **XII. Dél-Megyer:**

  Pécsi Testvérvárosok Terei Általános Iskola, 7632 Pécs, Testvérvárosok tere 1.

  Nyitva: minden hétfőn 10:30-12:30

  https://www.facebook.com/pecsdelmegyer/

XIII. Déli városrészek:

Mosolymanó Családi Központ, 7636 Pécs, Polgárszőlő u. 13.

Nyitva: minden hétfőn 8:00-10:00

https://www.facebook.com/pecsdelivarosreszek/

Célterület felelős – közösségfejlesztő**: Maurer Krisztina**

E-mail: maurer.krisztina@pecsihacs.hu

Telefon: 06-20-266-1131

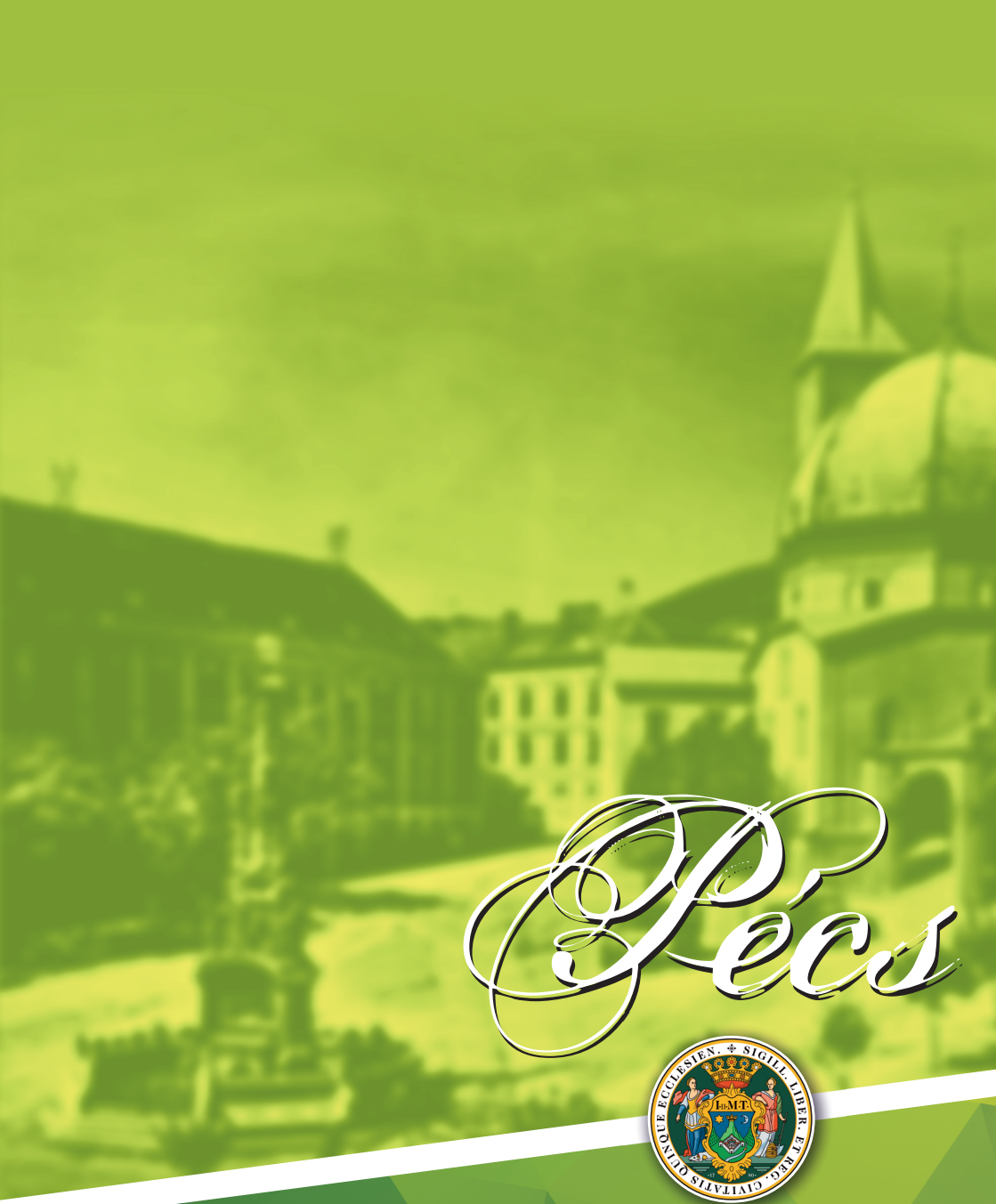

Pécs

PÉCSI
KÖZÖSSÉGEK